

Comunicare și guvernare

(Rezumatul tezei de abilitare)

Conf. univ. dr. Loredana Radu (Călinescu)

Teza de față prezintă un mănunchi de argumente academice și profesionale menite a ajuta la evaluarea competențelor mele de a coordona lucrări de doctorat în domeniul ”Științele Comunicării”. Tema centrală a lucrării este ”Comunicare și guvernare”, iar alegerea acesteia este motivată atât de evoluțiile domeniului din ultimii ani, cât și de contextul socio-economic actual, care invită la problematizări bazate pe triumphiul comunicare-guvernare-dezvoltare. O premisă cheie a lucrării este că o guvernare eficientă este legată de comunicarea articulată, coerentă, pe teme de interes public. Pentru orice guvernare, a comunica în mod constant, a genera dezbateri pornind de la decizii adoptate sau de la măsuri care urmează a fi luate, a menține trează atenția publică în jurul activității, priorităților guvernamentale reprezintă o cerință care nu poate fi pusă sub semnul îndoielii. Din această nevoie au luat naștere strategiile de comunicare, echipele de consilieri, întregul aparat de comunicare existent în jurul unui guvern. Pe măsură ce mijloacele de comunicare s-au diversificat, pe măsură ce forța de a comunica s-a descentralizat, guvernele au trebuit să-și modernizeze activitatea în acest domeniu esențial, cel al comunicării proprii activități, cu scopul de a-i convinge pe cetățeni că lucrează spre binele public.

În secțiunea introductivă îmi plasez interesele de cercetare în tabloul mai larg al preocupărilor relevante de pe plan internațional. Poziționarea comunicării printre factorii de succes ai unei bune guvernări este un aspect larg acceptat atât în mediul profesional, cât și în cel academic. Limitele creșterii economice din perioada post-criză, impasul în care se află multe state și regiuni, accentuarea inegalităților, derapajele ”neoliberalismului dezlănțuit”, epoca post-adevăr și noile media, dezinformarea digitală - toate acestea au modificat în mod fundamental mecanismele de guvernare și, mai ales, felul în care este perceput și evaluat actul de guvernare. Încrederea în sistemele și instituțiile de guvernare s-a prăbușit în cele mai multe țări. În combinație cu avansul trepidant al noilor tehnologii, o încredere publică în colaps reclamă atenție sporită, mai ales din punct de vedere științific.

În *capitolul 1* prezint realizările profesionale și academice după obținerea titlului de doctor. Acest capitol conține patru părți. Prima parte relevă evoluția mea profesională, cu accent pe îmbinarea dintre latura științifică și cea practică. Astfel, prezint elemente referitoare la parcursul meu în Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), dar și expertiza dobândită ca urmării a coordonării proiectelor din sectoarele public și privat. Cea de-a doua parte explorează preocupările științifice din sfera comunicării în context european. Accentul este pus pe cercetările realizate în contextul numeroaselor crize ale Uniunii Europene, începând cu criza economică din 2008, trecând prin criza de solidaritate și de *leadership*, prin criza refugiaților și terminând cu ascensiunea formațiunilor eurosceptice în Parlamentul European. De asemenea, prezint activitatea *Centre for EU Communication Studies (CECS)*, centrul de cercetare pe care îl coordonez din anul 2014 și primul cluster de cercetare dedicat comunicării în context european.

Cea de-a treia parte cuprinsă în capitolul 1 este dedicată temei centrale a lucrării de față - *comunicare și guvernare*. Mai concret, în această sub-secțiune glisez de la preocupările legate de management și de proiecte, la interesul pentru politici publice și programe, pentru a mă apropia de problematizări aflate în perimetrul teoriilor dezvoltării și al guvernării. Deși, inițial, analiza dezvoltării și guvernării aceasta a fost o direcție de cercetare de sine-stătătoare, începând cu anul 2016, aceasta s-a apropiat din ce în ce mai mult de cunoștințele și cercetările mele subsumate comunicării. În anul 2016, am inițiat și cel mai ambițios proiect coordonat până în prezent în cadrul SNSPA. Proiectul ”Starea Națiunii. Construirea unui instrument inovator pentru fundamentarea politicilor publice” a avut ca obiectiv crearea unui agregator online de date, care să fie utilizat ca instrument de comunicare publică a datelor necesare fundamentării deciziilor și strategiilor publice. Existența unui astfel de instrument devine cu atât mai necesară cu cât explozia comunicării digitale a creat cetățeni extrem de vulnerabili în fața deformărilor, interpretărilor trunchiate ale realității, post-adevărurilor, *fake news*.

Ultima parte a primului capitol prezintă dovezi și argumente pentru evaluarea capacității de a organiza și gestiona activități didactice, de explicare și facilitare a învățării și cercetării. Discut despre câteva proiecte în care am fost și sunt implicată, despre experiența în coordonarea echipelor multidisciplinare de cercetători, despre inițiativele și inovațiile didactice mai importante.

În cel de-al doilea capitol prezint direcțiile viitoare de cercetare, precum și planurile de carieră pe termen mediu și lung. În esență, viitoarele direcții de cercetare se vor concentra pe explorarea rolului jucat de comunicare în guvernare. Mai concret, sunt interesată să abordez

și să coordonez teme de cercetare legate de: criza de încredere în guvernare (pe plan internațional/ european și pe plan național), rolul mass media în modelarea atitudinilor și comportamentelor politice (tipuri, evoluții, tendințe), popularizarea științei/ datelor de cercetare ca măsură de fundamentare și legitimare a politicilor publice, politici publice bazate pe dovezi de cercetare, influențe ale opiniei publice la nivelul actului de guvernare (populism, europopulism), configurarea politicilor și strategiilor publice prin mecanisme participative, instrumente de resuscitare și consolidare a rezilienței sociale, încredere publică și relansarea economică ș.a.

În sfârșit, în ultima secțiune reiterez principalele argumente în favoarea certificării calității mele de a conduce doctorate în domeniul științelor comunicării. Aceste argumente sunt legate, în primul rând, de importanța temei alese – comunicare pentru bună guvernare, de utilitatea socială a viitoarelor rezultate ale cercetărilor, precum și de corelarea cu agenda internațională a preocupărilor de profil.